

KOKAVSKÉ ZVESTI

Z rokovania Obecného zastupiteľstva

Výročia a osobnosti

Slávnosť inštalácie Vladimíra Ticháňa

Letom školským svetom

Z rokovania Obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo v Kokave nad Rimavicou na svojom riadnom zasadnutí dňa 17. marca 2022 prerokovalo jednotlivé body programu podľa pozvánky, ako i ďalšie ústne a písomné návrhy na tomto zasadnutí vznesené a rozhodlo takto:

A/SCHVAEUJE

1. Program rokovania OZ podľa pozvánky s doplnením o bod: Diskusia a interpelácie za bod rôzne, ako číslo 13.

2. Odpredaj pozemku vo vlastníctve Obce Kokava nad Rimavicou, k.ú. Kokava nad Rimavicou zapísaného na LV č. 1825, parcela registra C – č. 425/1 – pozemok, zastavaná plocha vo výmere 449 m², v cene 10,00 €/m², v zmysle § 9a, odst. 8, písm. b/ zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako príľahlú plochu k zastavanému pozemku pre žiadateľa: Film Europe, s.r.o., IČO: 35934271, so sídlom: 831 01 Bratislava, Matušková 10, v zastúpení konateľom – PhDr. Ivanom Hroncom, s podmienkou, že návrh na vklad do katastra predloží kupujúci.

3. Odpredaj pozemkov vo vlastníctve Obce Kokava nad Rimavicou, k.ú. Kokava nad Rimavicou zapísaných na LV č. 126, zameraných GP č. 36624039-010/2022 - parcela registra C - č. 5483/15 – pozemok, zastavaná plocha, vo výmere 887 m², parcela registra C - č. 5483/16 – pozemok, zastavaná plocha, vo výmere 955 m², parcela registra C - č. 5483/43 – pozemok, zastavaná plocha, vo výmere 235 m², parcela registra C - č. 5483/52 – pozemok, zastavaná plocha vo výmere 6329 m² a parcela

registra C – č. 5484/58 – pozemok, zastavaná plocha, vo výmere 2245 m², v cene 5,00 €/m² v zmysle § 9a, odst. 8, písm. b/ zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako príľahlú plochu, resp. zastavanú plochu pre žiadateľa Ing. Patrik Laššák, trvale bytom 985 05 Kokava nad Rimavicou, Lúčna 1367/2, s podmienkou, že návrh na vklad do katastra predloží kupujúci.

4. Odpredaj pozemku vo vlastníctve Obce Kokava nad Rimavicou, k.ú. Kokava nad Rimavicou zapísaného na LV č. 1825, parcela registra C - č. 7774/181 –

pozemok, ostatná plocha, vo výmere 30 m² v cene 10,00 €/m², parcela registra C - č. 7774/180 – pozemok, ostatná plocha, vo výmere 468 m², v cene 10,00 €/m² za výmeru 300 m² a 20,00 €/m² za výmeru 168 m², v zmysle § 9a, odst. 8, písm. b/ zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako príľahlú plochu k stavbe rekreačnej chaty pre žiadateľa: Ing. Peter Žák, 032 23 Prosiek č. 167, s podmienkou, že návrh na vklad do katastra predloží kupujúci.

5. a) Zapojenie do výzvy OPLZ-PO6-CS6112021-2, s projektom „Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií – podpora kvality bývania MRK v obci Kokava nad Rimavicou.

b) Predloženie žiadosti o NFP na RO (Ministerstvo vnútra SR) v rámci Operačného programu Ľudské zdroje, kód výzvy: OPLZ-PO6-CS6112021-2, zameranie výzvy: na podporu dobudovania základnej technickej infraštruktúry pre projekt: „Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií – podpora kvality bývania MRK v obci Kokava nad Rimavicou, ktorého ciele sú v súlade s platným programom rozvoja obce Kokava nad Rimavicou a UPD obce.

Peter Vranský

c) Zabezpečenie povinného spolufinancovania projektu, t.j. min. 5% z celkových oprávnených výdavkov – vo výške 10 197,01 € z vlastných zdrojov žiadateľa obce Kokava nad Rimavicou.

d) Zabezpečenie dofinancovania neoprávnených výdavkov z rozpočtu obce Kokava nad Rimavicou, ktoré vzniknú v priebehu realizácie projektu a budú nevyhnutné na dosiahnutie jeho cieľa.

6. Poskytnutie dotácie v zmysle VZN č. 1/2007 pre cirkevný zbor ECAV v Kokave nad Rimavicou vo výške 800,00 € – ako príspevok na zhotovenie busty p. farárky Dariny Bancikovej

pri príležitosti 100. výročia jej narodenia.

7. Poskytnutie dotácie v zmysle VZN č. 1/2007 pre rímsko-katolícku cirkev v Kokave nad Rimavicou vo výške 800,00 € – ako príspevok na II. etapu rekonštrukcie ozvučenia farského kostola.

8. Poskytnutie dotácie v zmysle VZN č. 1/2007 pre OZ priaznivcov športu a kultúry v Kokave nad Rimavicou vo výške 1500,00 € – ako príspevok na spolufinancovanie projektu „FESTIVAL KOKAVA 2022“, ktorý sa uskutoční dňa 15. – 16.7. 2022.

9. Žiadosť firmy EKOLES, s.r.o., Fučíkova 628/20, 987 01 Poltár o zníženie ročného nájmu za prenájom obecných lesov z dôvodu neočakávaných nákladov (poistenie stavby, prenájom pozemkov od ŽSR, právne služby) súvisiacich s realizáciou projektu „Protipožiarna cesta Liešnica“ po dobu 5 rokov, teda do roku 2027 vrátane – podľa skutočne predložených výdavkových dokladov.

10. Kalendár zasadnutí a Plány hlavných úloh Obecného zastupiteľstva a Obcej rady v Kokave nad Rimavicou na rok 2022 – bez pripomienok.

11. Plány práce na rok 2022 komisií Obecného zastupiteľstva podľa predložených návrhov pre:

komisiu finančnú a pre správu obecného majetku
komisiu podnikateľskej činnosti, obchodu, služieb, cestovného ruchu, dopravy, verejnoprospešných prác a ochrany verejného poriadku
komisiu kultúry, mládeže a športu
komisiu školstva
komisiu sociálnu a bytovú a pre otázky rómskej komunity
komisiu životného prostredia,

výstavby a územného plánovania
Zbor pre občianske záležitosti

12. Písomnú správu o výsledkoch inventarizácie majetku Obce Kokava nad Rimavicou k 31.12.2021 predloženú p. Dorickovou, predsedníčkou ÚIK – bez pripomienok.

13. Výmenovanie vyradovacej a likvidačnej komisie za účelom vyradenia a určenia spôsobu likvidácie vyradeného nadbytočného a neupotrebitelného majetku v zložení podľa predloženého návrhu p. starostom:

Pavel Zdút Šťastný - predseda komisie
Dušan Gaštan, predseda fin. komisie OZ
Dušan Gaštan, člen OR

Mgr. Ján Becáni, člen OR
Elena Doricková, prednostka OcÚ
Janka Krotáková, členka
Janka Tóthová, členka
Mgr. Janka Gondová, členka

14. Plán kultúrnej činnosti – kultúrny kalendár na rok 2022 – bez pripomienok.

15. Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce za rok 2021 – bez pripomienok.

16. p. Anne Berackovej, hlavnej kontrolórke Obce Kokava nad Rimavicou, podľa § 18 c, odst. 5, zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov za pracovnú činnosť v roku 2021 odmenu vo výške 12,5% z mesačného platu hlavného kontrolóra za obdobie 12 kalendárnych mesiacov január – december 2021, ktorá bude vyplatená v najbližšom výplatnom termíne.

17. Za prísediaceho na Okresnom súde v Lučenci, kandidáta p. Dušana Gaštanu, odsúhlaseného Okresným súdom v Lučenci, ktorému bude vydané osvedčenie.

B/ ODROČUJE

Rozhodnutie o prevode nehnuteľného majetku vo vlastníctve Obce Kokava nad Rimavicou, Nám. 1.mája 1, 985 05 Kokava nad Rimavicou, IČO: 00316130:

- Pozemok v spoluvlastníckom podiele 1/1 nachádzajúci sa v k. ú. Kokava nad Rimavicou, obec Kokava nad Rimavicou, okres Poltár, zapísaný na LV č. 1825, vedený Okresným úradom Poltár, katastrálnym odborom, a to:

- parcela registra C KN č. 7400/516 o výmere 100 m² druh pozemku ostatná plocha zámenou za nehnuteľný majetok vo vlastníctve Mgr. Lívia Rapčanová, rod. Rapčanová, bytom

974 05 Banská Bystrica, Radvanská 6137/29, v podiele 1/1, pozemok nachádzajúci sa v k. ú. Kokava nad Rimavicou, obec Kokava nad Rimavicou, okres Poltár, zapísaný na LV č. 3961, vedený Okresným úradom Poltár, katastrálnym odborom, a to:

- parcela registra C KN číslo 7400/275 o výmere 100 m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, bezodplatne, ako prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí v platnom znení na budúce rokovanie OZ.

Peter Vranský

C/ RUŠÍ

Z dôvodu zmeny projektovej dokumentácie a výšky rozpočtu – uznesenie č. 1/2022 – bod B/2 z dňa 11.1.2022, ktorým bolo schválené:

a) Zapojenie do výzvy OPLZ-PO6-CS6112021-2, s projektom „Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií – podpora kvality bývania MRK v obci Kokava nad Rimavicou

b) Predloženie žiadosti o NFP na RO (Ministerstvo vnútra SR) v rámci Operačného programu Ľudské zdroje, kód výzvy: OPLZ-PO6-CS6112021-2, zameranie výzvy: na podporu dobudovania základnej technickej infraštruktúry pre projekt: „Výstavba a rekonštrukcia

miestnych komunikácií – podpora kvality bývania MRK v obci Kokava nad Rimavicou“, ktorého cieľe sú v súlade s platným programom rozvoja obce Kokava nad Rimavicou a UPD obce.

c) Zabezpečenie povinného spolufinancovania projektu, t.j. min. 5% z celkových oprávnených výdavkov – vo výške 8 453,81 € z vlastných zdrojov žiadateľa obce Kokava nad Rimavicou.

d) Zabezpečenie dofinancovania neoprávnených výdavkov z rozpočtu obce Kokava nad Rimavicou, ktoré vzniknú v priebehu realizácie projektu a budú nevyhnutné na dosiahnutie jeho cieľa.

E/ UKLADÁ

1. Všetkým vedúcim organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce predložiť návrhy na vyradenie prebytočného a neupotrebitel'ného majetku v písomnej forme

p. Dorickovej, prednostke OcÚ

T: do 8.4.2022

2. Vyraďovacej a likvidačnej komisii

a/ zvolať zasadnutie komisie a rozhodnúť o vyradení a spôsobe likvidácie vyradeného neupotrebitel'ného a nadbytočného majetku podľa predložených návrhov.

Z: p. Pavel Zdút Šťastný, predseda komisie

T: do 22.4.2022

b/ Správu vyradovacej a likvidačnej komisie o vyradení a spôsobe likvidácie vyradeného neupotrebitel'ného a nadbytočného majetku predložiť na rokovanie OZ v mesiaci jún 2022

Z: p. Pavel Zdút Šťastný, predseda komisie

Veronika Sihel'ská

Interpelácie poslancov OZ a podnety z rokovania komisií OZ vnesené na rokovani dňa 17. marca 2022

p. Stanislav Ďurian, poslanec OZ – predložené písomne

- interpeloval s požiadavkou, aby sa nezabudlo na výsadbu stromov na Sídlišku Rovienka za vypílené,

- ďalej vzniesol požiadavku, aby sa skontrolovalo a opravilo verejné osvetlenie pri Obrtancovoch, pri MŠ a pri Křapišovoch na Hviezdoslavovej ul.,

- interpeloval tiež s požiadavkou, že na Ul. Mateja Hrebendu (pri Zapaláčovoch) je prepadnutý kanál a na ulici je veľa výtlkov, ktoré treba vyspraviť,

- vzniesol požiadavku, či by nebolo možné vybudovať prístrešky pre bicykle na Nám. 1.mája a na železničnej stanici,

- interpeloval s požiadavkou umiestniť zrkadlo na Ul. Mateja Hrebendu a tiež od cintorína,

- interpeloval s požiadavkou, aby sa urobilo prestrešenie nad vchodom do MŠ,

- upozornil na skutočnosť, že na parkovisku pred cintorínom

parkuje autobus, čo zamedzuje parkovaniu osobným autám.

p. Martin Křiřtof, člen OR a poslanec OZ – predložené písomne

- interpeloval s požiadavkou rodičov o riešenie problému túlavých psov v areáli ZŠ, deti sa boja,

- interpeloval s požiadavkou občanov Hviezdoslavovej ul. a Chorepy na vypílenie 2 suchých smrekov a suchých konárov borovice (oproti p. Vranského),

- interpeloval s požiadavkou na vysprávku 2 veľkých výtlkov na parkovisku na Nám. 1.mája,

- tiež bola vznesená požiadavka od občanov, či by nebolo možné vybudovať autobusovú čakareň na stanici,

- interpeloval aj s požiadavkou o potrebe informačnej tabule „Vlaková stanica“ (niekde pri RD p. Funtiaru), cudzí nevedia, kde je vlaková stanica.

Veronika Sihel'ská

Letom školským svetom

Po dvoch rokoch pandémie sa naša škola začala zúčastňovať rôznych aktivít, ako aj športových súťaží.

V školskom roku 2021/2022 sme sa zapojili do športového projektu Olympijský odznak všestrannosti. Na úrovni okresného kola získali naši šiestaci certifikáty a traja získali bronzové medaily: Patrik Pomykal, Terézia Slovenčáková, Nela Bamburová. Na krajskom kole v Banskej Bystrici, bohužiaľ, nepostúpili, ale športový zážitok zanechal v žiakoch veľmi pekné dojmy.

Dňa 22. 4. 2022 sa naša škola zúčastnila OK v bedmintonu v družstvách žiakov a žiačok v zložení Emma Sojková, Natália Kirajnová, Richard Dekan a Miloš Janoštiak. Obidve družstvá získali pekné

2. miesto.

Ďalšou športovou súťažou bolo OK vo florbale žiakov konané v Málinci dňa 28. 4. 2022 a OK vo florbale žiačok konané v Poltári dňa 29. 4. 2022. Žiaci v ťažkej konkurencii šiestich škôl sa v tejto súťaži neumiestnili. Avšak žiačky po vyrovnaných zápasoch získali nádherné 2. miesto.

V matematickej súťaži Pytagoriáda, ktorá sa konala on-line, naši žiaci získali veľmi pekné ocenenia:

- kategória P3 – Zoja Vrábl'ová 1. miesto, Soňa Žáková 3. miesto,
- kategória P4 – Matej Gibala 2. miesto,
- kategória P8 – Alexandra Spodniaková 1. miesto.

Zároveň sa naša škola, všetky ročníky,

zapojila do upratovania a zbierania odpadu ku Dňu zeme.

Dňa 22. 4. 2022 sa konala prednáška na tému "Prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti", ktorú nám sprostredkovali policajti z PZ OR v Poltári.

V mesiaci apríl sme k tejto téme prispeli aj výtvarnou výstavou "Zdravý životný štýl" a "V škole bezpečne".

Dňa 2. 5. 2022 sa niektorí žiaci zúčastnili tvorivých dielní "Rétorika s ľahkosťou", ktoré organizovalo Novohradské osvetové stredisko v Lučenci.

Dňa 4. 5. 2022 žiaci vysadili ovocné kríky, ktoré škole venovala firma HO-OK, s.r.o. Košice za podpory Školského programu EÚ.

Text a foto: Mgr. Jana Šimonová

Jar v materskej škole

Pri príležitosti Dňa Zeme sme deťom pripravili zaujímavé hry a aktivity zamerané na ochranu životného prostredia, vyzbierali sme odpady z okolia MŠ a na Ulici Janka Kráľa.

Našu MŠ v mesiaci apríl navštívili pracovníci Lesnej správy Hnúšťa a deťom primeranou formou porozprávali o význame práce lesníkov, ich starostlivosti o les a lesné zvieratá. Deťom sa akcia veľmi páčila, spolupracovali, vedeli odpovedať na otázky, mnohé pridali aj vlastné skúsenosti a zážitky. Spolu s nimi sme si zasadili každá trieda vlastný stromček v školskej záhrade, aj sme si ho pomenovali.

Ľudové tradície sú pre náš región veľmi dôležité a vedíme k tomu aj naše deti, preto aj chlapci postavili pre dievčatá máj v parku MŠ. Dievčatá ho ozdobili stužkami pri speve ľudových piesní.

V rámci spolupráce s SOŠ Pg v Lučenci zavítali do našej MŠ odprezentovať svoje divadelné predstavenie "O DVANÁS-TICH MESIACÍKOCH" študenti 1. ročníka. Ďakujeme im za pekné vystúpenie, z ktorého mali deti veľkú radosť.

Text a foto: Kolektív učiteliek MŠ

1. jún je Medzinárodný deň detí

Čo deťom darovať? No predsa lásku! Tak ako každý rok, aj dnešný 1. jún je dňom venovaným všetkým deťom. Ako stráviť tento deň?

Peter Vranský

Čo iné by v tento krásny detský deň mohlo byť pre dieťa krajšie, ako vrúcne objatie od mamy, horúci bozk na líčko či pohladenie teplou dlaňou po vlasoch?

Čo môže byť krajšie, ako prejavovať city a vyznať sa z materskej lásky, dať pocítiť, že je pre nás naše dieťa najdôležitejšie na svete, že ho milujeme tak veľmi, ako sa len dá?

Vyznať čistou, úprimnou lásku sa dá aj svojmu dieťaťu, hoci často na prejavy náklonnosti a takéto pozitívne emócie nie je v každodennom ubehanom živote čas. Preto tak urobme práve na MDD!

Čo ešte deti poteší?

Dnešné deti majú skutočne všetko. Hračiek či sladkostí je počas celého roka viac ako dost. Čo im teda darovať, aby to bolo pre nich výnimočné, originálne, nezabudnuteľné a krásne?

Iste, malá drobnosť vždy poteší, ale darovať zážitok, výlet, stráviť s nimi svoj voľný čas, venovať sa len im, rozprávať sa a hlavne počúvať ich túžby a prania bude pre deti tým najvzácnejším, čo im môžeme okrem lásky v ich deň darovať.

Naplánujte si teda spoločné chvíle, vymyslite rodinný minivýlet, zájďte spolu do cukrárne alebo si niečo fajnové spolu „ukuchтите“ sami doma.

Akcie a podujatia

Pri príležitosti dňa detí organizuje každé väčšie mesto na Slovensku rôzne detské akcie a podujatia, na ktorých sa môžete so svojou ratolesťou zúčastniť. Čaká tam na vás veľa atrakcií, zábavy, kamarátov, hudby, športových súťaží, hier i atraktívnych výhier. Aj v našej obci bude pekné podujatie pre deti, a to v sobotu 28. mája od 8, 00 hod. na štadióne TJ ŠTART Kokava nad Rimavicou.

Ako vlastne vznikol Deň detí?

História tohto sviatku siaha do 50-tých rokov 20. storočia. Na Slovensku sa po prvýkrát Deň detí oslavoval v roku

1952. Myšlienka vymedziť pre deti ich deň vznikla na Svetovej konferencii pre blaho detí (World Conference for the Wellbeing of Children) v Ženeve, vo Švajčiarsku ešte v roku 1925.

Na tejto konferencii zástupcovia 54 krajín schválili deklaráciu, ktorá sa zaoberala chudobou, detskou prácou, vzdelaním a inými otázkami týkajúcimi sa detí na celom svete. Po konferencii viacero vlád zaviedlo vo svojich kraji-

nách takýto deň s cieľom urobiť deťom radosť a zároveň poukázať na problémy týkajúce sa detí vo svete, na ich práva a potreby.

Neskôr v roku 1949 túto myšlienku vo svete podporili aj Medzinárodná demokratická federácia žien, Medzinárodné odborové združenie učiteľov či Svetová federácia demokratickej mládeže. Nie je úplne jasné, prečo bol vybraný práve 1. jún ako MDD.

Avšak tento dátum je na svete najobľúbenejší, oslavuje sa vo viac ako 21 krajinách sveta. Úplne po prvýkrát vo svete bol Deň detí oslavovaný v San Francisku v spomínanom roku 1925.

Prajeme vám veľa zábavy a krásne prežité spoločné chvíle pri oslavách Dňa všetkých detí!

-JK-

Obec Kokava nad Rimavicou
v spolupráci so ZŠ s MŠ
a ostatnými organizáciami v obci

Vás srdečne pozýva na podujatie

DEŇ DETÍ

Uskutoční sa 28. mája 2022 na štadióne TJ ŠTART

Program

- 8,00 prezentácia
- 9,00 – 10,30 Náučný chodník 'Slovensko v Kokave'
- 9,00 – 10,00 maľovanie na tvár
- 11,30 sokliari
- 12,30 psovodi
- 10,00 – 14,00 detské atrakcie: skákací hrad, trampolína, cukrová vata, trampolíny s Grétkou, maskoti
- rôzne aktivity pre deti pripravujú MASTÍ, RYBÁRI, MŠ SCK a ostatní dobrovoľníci

Programom Vás bude sprevádzať PÍPI DLHÁ PANČUCHA.
O občerstvenie bude postarané.

Vstupné do areálu TJ: dieťa od 1r. do 12r. 2€

Doc., PhDr. Ján Gallo

3. 7. 1922 – 10. 12. 2008

3. júla uplynie 100 rokov od narodenia tejto významnej osobnosti.

Doc., PhDr. Ján Gallo, vysokoškolský učiteľ, vedecký pracovník, historik, publicista sa narodil 3. júla 1922 v Chyžnom, okr. Rožňava. Otec Peter Gallo (1894 – 1978), železozlievač a baník, priamy účastník bojov v Rusku, kde bol aj ranený. Matka Emília, rod. Klementisová (1902 – 2001), sestra Jolana. Manželka Mária, rod. Hoffmanová (1930 – 2008), bola učiteľkou materskej školy, jej matka Jozefína Hoffmanová, rod. Švingálová, mala v Kokave na námestí dlhé roky krčmu, obchod s tabakom, neskôr textilom a galantériou. Dom stál na mieste terajšieho kultúrneho domu. S manželkou mali päť detí: Magdaléna, vyd. Ďuričková, Doc., PhDr., CSc., vysokoškolská učiteľka na Univerzite v Rzeszowe a Univerzite P. J. Šafárika v Košiciach; Jozef, riadiaci pracovník na Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR v Bratislave; Ján, PhDr., vysokoškolský učiteľ; Peter, Doc., Ing., CSc., vysokoškolský učiteľ a ekonomicko-finančný poradca; Pavol, Ing., manažér. Manželka a všetky deti sa narodili v Kokave nad Rimavicou.

Do ľudovej školy chodil v rokoch 1928 – 1933 v rodnej obci. V rokoch 1933 – 1937 študoval na Meštianskej škole v Revúcej.

Po maturite v rokoch 1938 – 1942 študoval na učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule, kde dostal solídne základy z hudby a spevu od profesora a skladateľa I. Stančeka. Hrával u neho v žiackom orchestri. Vysokoškolské štúdium

ukončil popri zamestnaní v rokoch 1953 – 1958 na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave. Neobyčajný záujem o pedagogiku ho priviedol k štúdiu tejto vedy na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, ktoré úspešne ukončil v roku 1964. Získal vysokoškolskú kvalifikáciu pre výučbu slovenského jazyka a hudobnej výchovy, ktorú si rozšíril o pedagogiku. Akademický titul doktora filozofie (PhDr.) získal v roku 1969, vedeckú hodnosť kandidáta pedagogických vied (CSc.) v roku 1974 a vedecko-pedagogickú hodnosť docenta pedagogiky (Doc.) v roku 1977.

Jeho prvým pôsobiskom sa stalo učiteľ-

ské miesto v Pekelníku na Orave. Bola to inkorporovaná obec, ktorá predtým patrila Poľsku. Podmienky pre prácu učiteľa, podľa jeho spomienok, tu boli neznesiteľné. Tu sa dočítal v novinách, že kokavská katolícka cirkev potrebuje učiteľa-kantora. Konkurz vyhral, a tak od roku 1942 pôsobil ako učiteľ ľudovej školy a zároveň kantor rím.-kat. cirkvi v Kokave nad Rimavicou.

Po príchode do nového pôsobiska obnovil miestny rím.-kat. cirkevný zmiešaný štvorhlasný spevokol. Nacvičil s nimi cirkevné i svetské piesne, najmä ľudové i zľudovené, tiež vážnejšie skladby od svetových skladateľov Beethovena,

Mozarta. Spevokol pod jeho vedením dosahoval dobré výsledky, zúčastňoval sa okresných súťaží a verejných vystúpení. V Kokave viedol krátky čas aj mužský štvorhlasný spevokol zložený z miestnej inteligencie bez rozdielu vyznania. Jeho hudobným nástrojom bol organ. Keďže tento bol poháňaný na nožný pohon, pričínal sa o to, aby bol prerobený na elektrický pohon, a od tej doby sa v kostole konali koncerty vážnej hudby. Prvým takýmto koncertom bolo účinkovanie vynikajúceho huslistu Dezidera Garlátiho z Muráňa.

Po vypuknutí SNP sa vrátil do rodnej obce a späť do Kokavy prišiel až v apríli

1945. V októbri toho istého roku naruškoval, po skončení vojenskej služby sa v roku 1947 vrátil a pôsobil ako odborný učiteľ na meštianskej škole. Tu zameral svoje hudobné aktivity na školopovinnú mládež. Na radu riaditeľa meštianky Štefana Bobru začal nacvičovať mandolínový súbor, ale pretože žiaci nepoznali noty, súbor sa neujal. Neskôr založil sláčikový súbor, pri ktorom mu radil a pomáhal jeho priateľ, riaditeľ hudobnej školy v Rimavskej Sobotě a hudobný skladateľ Ladislav Lackner. Tento zložil skladbu na kokavské melódie, špeciálne pre tento sláčikový súbor, s ktorou pri vystúpeniach zožali mnohé úspechy. V roku 1947 založil a dirigoval v Kokave nad Rimavicou dychovú hudbu, nástroje pre kapelu zakúpila rím.-kat.

cirkev. Neskôr túto hudbu prevzalo miestne ČSM. V skupine boli zápalistí mladí ľudia, ktorí s touto dychovkou úplne zrástli a niektorí v nej pôsobili dlhé roky. Dychovka účinkovala na miestnych aj okresných oslavách, zúčastňovala sa prehliadok a v lete koncertovala pre Kokavčanov v Novekovom parku. Na upravenom teréne – „kocke“ vystupovali popri dychovke i ľudoví umelci, píšalkári, harmonikári a tu vystupoval prvý raz aj známy nestor fujarovej hry Juraj Kubinec, ktorého Ján Gallo náhodou objavil cez jeho syna, ktorý v tom období chodil do kokavskej meštianky.

V Kokave založil a viedol tiež žiacky spevokol, ktorý dosahoval mimoriadne úspechy. V súbore účinkovali nadaní žiaci, v speve vynikali najmä Mária Chlebová, Elza Lauerová, Mária Pacochová, Anna Benáková, Ema Penerová, Štefan Šulek a ďalší. M. Pacochová a E. Penerová spievali aj pri bohoslužbách v katolíckom

kostole za sprievodu organa. Skladba Ave Mária v ich prednesení vháňala prítomným slzy do očí, nikto ani nedýchal, tak ich spev zaujal. Vynikajúco nacvičené Moyzesove Trávnice v podaní spevokolu prinášali nezabudnuteľný zážitok počúvajúcim, túto interpretáciu natačal aj ostravský rozhlas. Po odchode Pavla Zajaca do funkcie okresného osvetového inšpektora v Poltári viedol Ján Gallo detský folklórny súbor v Kokave a bol správcom osvetovej izby. Vyvrcholením jeho aktivít bola v roku 1950 účasť kokavských mládežníkov na Svetovom festivale mládeže v Berlíne, ktorou boli odmenení za vy-

nikajúce výsledky v rámci kraja. Od roku 1952 bol riaditeľom strednej školy a zároveň riaditeľom základnej odbornej školy – Stredného odborného učilišťa poľnohospodárskeho v Kokave nad Rimavicou.

V roku 1953 poverilo Povereníctvo školstva a kultúry Jána Gallu funkciou riaditeľa Pedagogickej školy pre vzdelávanie učiteliek materských škôl v Tisovci. V rokoch 1958 – 1960 pôsobil ako riaditeľ Jedenásťročnej strednej školy v Poltári a v rokoch 1960 – 1972 pôsobil ako stredoškolský profesor na Dvanásťročnej strednej škole, Strednej všeobecnovzdelávacej škole a neskôr Gymnázium v Revúcej. Počas svojho pôsobenia v Revúcej vykonal veľký kus práce pri zaisťovaní a zbere materiálu pre pamätné izby Prvého slovenského gymnázia v Revúcej. Veľa práce ho stálo dokázať, že Profantov dom, pôvodne dom Latinákov v Revúcej, bol kedysi prvou slovenskou strednou školou. Predtým boli pamätné izby gymnázia dočasne umiestnené v inej, novšej budove v zadnom trakte. Až po jeho dôkaze mohla byť pôvodná budova vykúpená, zadapovaná podľa projektu Ing. arch. Kramára, potom tu boli inštalované vzácne archívne materiály, unikátne pramene nielen k histórii tejto slávnej školy, ale aj k dejinám našej kultúry vôbec. Bol správcom tohto jedinečného školského múzea na Slovensku až do svojho odchodu z Revúcej do Prešova.

V roku 1972 prešiel za vysokoškolského učiteľa na Filozofickú fakultu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (FF UPJŠ) v Košiciach, so sídlom v Prešove, kde od roku

1976 zastával funkciu prodekan. Na tejto fakulte pôsobil až do odchodu na dôchodok v roku 1988. Jeho odchod z vysokej školy bol neslávny. Syn Ján, tiež vysokoškolský učiteľ, „ušiel“ spolu s manželkou do Kanady. Pre tento čin sa začalo prenasledovanie Jána Gallu a jeho dcéry Magdy, ktorá tiež pôsobila na FF UPJŠ. Dostal zákaz pôsobenia vo výchove, bolo mu zablokované dokončenie vedeckého doktorátu a profesúry a dcére Magde dokončenie docentúry a neskôr profesúry. Toto sa stalo rok pred jeho núteným odchodom na dôchodok. Čiastočnú satisfakciu dostal po novembri 1989, kedy niektorí jeho neprajníci museli aspoň na čas z vysokej školy odísť. Syn Ján sa po roku 1989 z Kanady vrátil, no v roku 1991 zomrel na následky srdcovej choroby.

V roku 1996 Ján Gallo dostal veľkú mozgovú príhodu (expresívna afázia), pri ktorej stratil čiastočne reč a stal sa aj čiastočne imobilný. Postupne sa silou pevnej vôle znovu naučil čítať a pomocou počítača písať.

Počas pôsobenia v Kokave nad Rimavicou sa Ján Gallo venoval zbieraniu kokavských piesní a tiež ľudových piesní z blízkeho okolia. Zbieral ich po kokavských lazoch, kolešniach, nachádzal tu originálne, neupravené piesne, ešte nikým nepoužité, ktoré vyšli knižne v II. zväzku Slovenských ľudových piesní, vydaných SAV v Bratislave. Vedecká činnosť Jána Gallu sa sústreďovala na dejiny školstva a výchovy, pedagogiku dospelých a národopis. Okrem monografií publikoval vyše 50 štúdií, článkov, správ

a poznámok v Jednotnej škole; Obzore Gemera; Materskej škole; Učiteľských novinách; Osvetovej práci a inde. Významná bola aj jeho vedecko-publikačná činnosť.

Veľké zásluhy mal v mimoškolskej práci, a to ako dirigent spevokolov: mužského v Kokave nad Rimavicou, ženského v Tisovci, miešaného v Poltári, detského na každej škole, kde pôsobil. Ďalej ako zakladateľ a dirigent dychovej hudby v Kokave nad Rimavicou. Bol zakladajúcim členom Gemerskej vlastivednej spoločnosti. Od 10. 7. 1952 do 12. 5. 1953 popri svojej učiteľskej práci vykonával funkciu predsedu MNV v Kokave nad Rimavicou.

Na zaslúženom odpočinku sa venoval histórii a napísal monografie obcí Muránska Zdychava, Štítnik, Chyžné, Muráň, Tisovec. Prakticky až do svojich posledných chvíľ sa venoval svojej celoživotnej záľube – včeláreniu (venoval sa mu viac ako 60 rokov). V poslednom čase pracoval na monografii obce Kokava nad Rimavicou, ktorú si počas svojho 11-ročného pôsobenia veľmi obľúbil. Pokročilý vek a prekonané nemoci mu však túto prácu už nedovolili dokončiť. Dňa 10. decembra 2008 v nočných hodinách dotĺklo jeho srdce. Pochovaný bol 13. decembra 2008 vedľa svojej manželky a syna na prešovskom cintoríne.

Osobnosť Jána Gallu si pripomenieme počas FF Koliesko a na samostatnom podujatí v mesiaci september 2022.

Text a foto: Z archívu P. Haluku

Siedmy list dvorského Štefana Trhana

Siedmy list kokavského dvorského Štefana Trhana, datovaný 13. júna 1791, je zároveň posledným z tých, ktoré sa zachovali v jednom z archívnych fondov grófskeho rodu Forgáčovcov, uložených v Krajinskom archíve v Budapešti. Všetky boli adresované prefektovi Imrichovi Ivankovi.

Podľa tohto listu požadoval I. Ivanka od Š. Trhana, aby mu čo najskôr predložil vyúčtovanie z hospodárenia za uplynulé obdobie. Ten však mal s tým problém. Jednak bol chorý: *...to dominus spectabilis za dobré majú, nebo je člowek smrtrdný, aj w mojej chorosti to mi pred očima bilo, jak moja žena zustane aj diťa, že som neodal počty*. Okrem toho musel zabezpečiť výrobu šindľov. Zatiaľ ich bolo hotových 50 tisíc s tým, že za každých tisíc kusov zaplatil po jednom toliari. Šindle, ktoré dal vyrobiť panský horár, stáli po jednom zlatom a 70 denárov. Všetky šindle sa museli priviezť do skladu v Kokave, zatiaľ ich tam bolo iba 4 tisíc. *A keď doma nebudem, kedy šindel privezu, weliku škodu budem míti, nebo ich nemá kdo spočítat*. Na pile bolo hotových okolo 700 dosiek.

Dvorský Trhan mal aj ďalšie starosti. Upozorňoval, aby horár

strážil hory a lúky. Košiar na Ďubákovke bol už zahnojený, bolo ho treba opraviť. Aj *rezacia* píla sa pokazila, preto bude musieť ísť po železo *na Hron* (zrejme do niektorých z pohronských železiarní). Ani pastva pre veľké množstvo chovného (hovädzieho) dobytko nepostačovala. Z toho dôvodu vyčlenil preň aj *dobri kus luki na Adamki, abi ten statok lepssi bil*. Napriek tomu niekoľko kusov uhynulo. Zaujímavá informácia je aj tá, že *w nassom chotare je tuha passa, sol jim musíme davat, abi sa napravili*. Problém bol tiež s ovcami: *z owjec nam bilo spadlo na motošku (motolicu) jedno osem, ale sa jim už spomohlo*. Dali im bližšie nešpecifikovanú medicínu, z tej sa im však zrážalo mlieko. Podobná situácia bola aj na salašoch v iných dedinách.

Napriek všetkým spomínaným prekážkam však Štefan Trhan prefektovi Imrichovi Ivankovi v závere listu sľuboval, že keď to bude čo len trochu možné, dostaví sa k nemu s požadovaným vyúčtovaním.

Ako žil, čo robil ďalej, sa už, žiaľ, nedozvieme. Táto studnica správ o živote v našej Kokave sa vyčerpala.

Leon Sokolovský

8. máj

*Vám, drahí, čo mená v pomníku máte vryté,
dávam dnes vďaka i spomienky na vás skryté
pre ráno šťastné, vami nedožité...*

*Oči nám blúdžia po sivých kameňoch
a objímajú známe mená.*

*A tu sú s vami všetci – deti, matky, otcovia, priatelia
a niektorým i žena, ich náruč je navždy riave žitia
otvorená pre česť a slávu našej vlasti,
za ktorú vy, či v priekopách a či v chrastí,
hrdinsky ste umierali...*

8. mája uplynulo 77 rokov od čias, kedy sa skončila II. svetová vojna a bol porazený fašizmus.

Pri tejto príležitosti sa uskutočnil pietny akt polozenia kvetov 6. mája 2022 o 11, 00 hodine. Kvetky položili zástupcovia obce Kokava n/R. a zástupcovia ZO SZPB. Pri obnovenom pamätníku predniesla báseň pani poslankyňa Anna Šuleková a príhovor mal starosta obce, Ing. Ján Chromek. Pietneho aktu sa zúčastnili aj niektoré ročníky základnej školy.

JK

Peter Vranský

Deň zeme

Dňa 26. apríla 2022 pri príležitosti uplynulého Dňa zeme sa zamestnanci obce, žiaci základnej školy a aktívni pracovníci rozbehli po všetkých cestách, ktoré vedú do obce Kokava nad Rimavicou: od Hnúšte, Poltára, od Utekáča a aj od Zvolena. Veľké množstvo vriec odpadu, ktoré vyzbierali, sú obrazom toho, ako nezodpovedne sa správame k prírode a k nášmu okoliu. Tieto príjazdové cesty a ich okolie budú za určitý čas vyčistené. Ale dokedy? To je otázka, pretože niektorí ľudia sa budú aj naďalej správať voči životnému prostrediu nezodpovedne.

Starosta obce ďakuje všetkým, ktorí priložili v tento deň ruku k dielu a prispeli k nášmu zdravšiemu a čistejšiemu prostrediu.

Ing. Soňa Ňuňuková

Marec ako mesiac knihy

Ako staršia obyvateľka nášho Slovenska som stále žila a žijem vo vnímaní mesiacov podľa ich zaužívaných pomenovaní, keď sme každému nejaké pridali. A marec dostal takéto krásne, povedala by som, intelektuálne – mesiac knihy.

Aj média robia, čo môžu, aby pomohli knihám a ich autorom, a propagujú knihy a čítanie, ako vedia.

Naša knižnica spravila v týždni slovenských knižníc pre občanov akciu – členské (zápisné) zadarmo – a oznámila to prostredníctvom miestneho rozhlasu.

V spolupráci s materskou a základnou školou sa uskutočnili pri tejto príležitosti metodické návštevy jednej triedy škôlkarov a piatich tried žiakov prvého stupňa.

Detičkám bolo vysvetlené, ako požičiavanie a čítanie kníh funguje v knižniciach a ako jednoducho môžu mať knihy, okrem tých, ktoré dostávajú do daru, doma.

Ja dúfam, že nie všetky deti sú pohodlné a s radosťou prídu prehrabať aj našu obecnú knižnicu.

Prajem pekné zážitky s knihami aj po iné mesiace v roku!

Tradičná kultúra a obrady jarného a letného cyklu

-miv-

Veľmi si cením, keď naši pedagógovia prejavia záujem o zorganizovanie besedy, prednášky alebo inej aktivity. Na ich podnet som pozvala 27. – 28.4. 2022 do knižnice etnologičku z Novohradského múzea a galérie Mgr. Michaelu Škodovú.

Prvý deň bol zameraný na tému Tradičná kultúra Banskobystrického samosprávneho kraja. Zúčastnili sa na nej žiaci štyroch tried.

Druhý deň bola na programe téma Obrady jarného a letného cyklu, na ktorej sa zúčastnili žiaci prvých a druhých ročníkov.

Spolu sa akcie zúčastnilo 78 detí a 11 dospelých. Verím, že sa besedy deťom páčili a obohatili ich povedomie o našej národnej histórii.

Spolu sa tešíme na ďalšie stretnutia.

Anna Murínová

-miv-

Turíce

TURÍCE – 5. 6. a 6. 6. 2022

Oslavujú sa 50 dní po Veľkej noci a 10 dní po Nanebovstúpení Pána. Pochádzajú zo židovského sviatku Šavu'ot. Teologicky sa tento sviatok vzťahuje v židovstve na odovzdanie Zákona na Sinaji a v kresťanstve na zoslanie Ducha Svätého na apoštolov po Ježišomom zmŕtvychvstani.

Na Turíce sa spájajú kresťanské významy so starými symbolmi z predkresťanskej éry. Tento sviatok je okrem cirkevného významu spojený s otváraním studničiek a so sadením májov. V kresťanskej tradícii sú Turíce sviatkom zoslania Ducha Svätého na apoštolov v Jeruzaleme. Po rozšírení kresťanstva do oblasti dnešného Slovenska zmenila sa aj forma turíčnych sviatkov. Nebolo však ľahké potlačiť pôvodnú symboliku – niektoré pohanské zvyky, ktoré naši predkovia praktizovali na Turíce, v určitej forme vydržali dodnes. Starí Slovania prinášali dary k studničkám a obetovali duchom domáce zvieratá (dnešný symbol obetovania baránka). Aj výraz "Turíce" pochádza zo slova tur, ktorý patril k pôvodnej symbolike. Tieto zvyky sa spájali so začiatkom jarných prác. Jedným zo znakov je použitie zelenej farby. Domov sa nosili zelené ratolesti a bahniatka, ktoré mali ochranné vlastnosti. Ratolesti mali za úlohu priťahovať dobré sily a chrániť pred zlými silami. Ďalším prejavom (zameraným proti zlým silám) bolo aj práskanie bičom na lúkach a turične vatry. Najznámejšou dochovanou tradíciou je tzv. otváranie studničiek. Studničky v chotároch museli byť obradne vyčistené a upravené. Chotár s nevyčistenou studničkou postihli duchovia nedostatkom vlhky. Dodnes je tiež (hlavne na dedinách) rozšírené stavenie májov – osekaných vysokých stromov, briez, niekde tiež smrekov, bohato vyzdobených farebnými mašľami. Máje sa stavajú pred domy, kde majú dievku na vydaj, ale tiež jeden centrálny pre celú dedinu do stredu obce. Tento symbol je centrom pozornosti – máje sa stavajú so spevom a ľudovou hudbou. K tradíciám patrí aj voľba "hlavného mládenca" – kráľa. Aj v Kokave n/Rim. sa v minulosti stavali máje na Turíce, postupne sa aj tieto tradície a zvyky zmenili a máj staviame buď v predvečer 1. mája, alebo na 1. mája, ale kresťanský význam turíčnych sviatkov zostáva.

máj 2022

Milé mamy, matky, staré mamy!

V každodennom zhone pod tlakom povinností si mnohokrát ani neuvedomujeme, ako sa striedajú dni pracovné i sviatočné. Takým dňom je i druhá nedeľa v máji, pretože je sviatkom našich najdrahších bytostí – matiek.

Nie je nič váženejšie, ako byť matkou. Všetky matky určite potvrdia, že byť mamou je niečo nádherné, naplňajúce, radosťné, zároveň aj zodpovedné, veľa ráz náročné, niekedy bolestné.

Všetci to vieme. Pre každého je jeho mamka tou najdôležitejšou osobou na svete. Mama je ten človek, ktorého náruč sme pocítili ako prvú. Bolo to jej objatie, jej pohladenie, čo sme pocítovali od prvých dní nášho života. Jej hlas sme počúvali, učili sa prvé slová od nej.

Mama si zaslúži nielen našu úctu, zaslúži si našu lásku, zaslúži si, aby sme sa starali o jej šťastie. Deň matiek je príležitosť všetko toto si pripomenúť, aby sme na to v bežiacom kolobehu života nezabúdali. Zároveň je to dôvod, aby sme svojej mame vyjadrili city, aby sme ju objali, pripravili jej radosť.

A preto aj prostredníctvom novín sa chcem prihovoriť všetkým mamám, či už majú deti malé a venujú im svoju každodennú starostlivosť, alebo sú to mamy už s deťmi dospelými, ktoré si už drobnými starosťami prešli a teraz prežívajú zas to, čím žijú ich deti. Všetci nenadarmo sa hovorí: malé deti – malé starosti, veľké deti – veľké starosti. Čo všetko si musí jedna matka prežiť, viete len vy ženy.

Prajem teda všetko dobré všetkým mamičkám. Mladým mamičkám, aby si užívali radosť so svojimi detičkami, a tiež mamkám skoršie narodeným, aby im ich veľké deti prinášali viac radosť ako starostí.

Ku Dňu matiek Vám želim veľa zdravia, šťastia, vnútornú pohodu, pracovné úspechy, pokojný a dlhý život v naplnení všetkých Vašich snov a nádejí. Prajem Vám, aby ste vždy mali koho pohladit' a aby mal kto pohladit' Vás. Aby ste milovali a boli milované.

Aby ste nikdy nemali dôvod pre slzy, ale len pre úsmev. Aby ste z úst svojich detí počuli len slová „mama, ďakujem,..“ Aby ste rozsievali teplo, nehu, krásu a ženské dobro. Aby ste naučili svet milovať a nie nenávidieť. Aby ste boli istotou Vašich domovov a rodín. Aby ste boli hrdé na to, že ste ženy. Za všetko šťastie, za dar krásy každý osud nech nežným ostane k Vám navždy. Vám, našim ženám, matkám, Vám patrí moja vďaka.

Ing. Ján Chromek
starosta obce

Slávnosť inštalácie Vladimíra Ticháňa za zborového farára v Kokave nad Rimavicou

„Stratené vyhl'adám, porozháňané zavrátim, poranené obviažem a choré posilním“. Ez 34, 16

Keď ma oslovil pán farár Vladimír Ticháň, či by som nenapísala článok do Kokavských zvestí o jeho inštalácii za zborového farára, veľmi rada som jeho prosbu prijala, nechcel totiž písať sám o sebe, nuž ma poctil touto milou úlohou.

Na druhú nedeľu po Veľkej noci, nazývanú aj nedeľa „Dobrého pastiera“, 1. mája 2022 sa v evanjelickom kostole v Kokave nad Rimavicou konala veľká slávnosť pri príležitosti inštalácie Božieho kazateľa Vladimíra Ticháňa za zborového farára. Evanjelický kostol je sám o sebe veľmi imponujúci a tvorí dominantu obce, no keď sa stane miestom slávnostnej bohoslužby, akou bola práve nedeľa dobrého pastiera, je to niečo neopísateľné, zároveň krásne, jedinečné. A je v tom aj symbolika, že práve v tento deň, v chráme Božom v Kokave nad Rimavicou, sa zišli cirkevní predstavitelia Evanjelickej cirkvi a.v., ctení hostia, vážení predstavitelia valaského stavu, aby prijali za duchovného pastiera zborového farára Vladimíra Ticháňa. Krásne vyzdobený kostol plný ruží, na laviciach originálny „zasadací poriadok“ s menami pozvaných hostí a k tomu priložená pozvánka s programom služieb Božích.

Ak dovoľíte, budem trochu osobná. Kokava sa stala mojim milovaným miestom, oslovila ma svojou kultúrnosťou, živými tradíciami, vždy keď tam zavítam, neobidem kostol a teším sa na kázeň slova Božieho, ktorá ma nikdy nesklamala. Ba čo viac, odchádzala som s pocitom niečoho pekného na duši.

Nestretla som takého kňaza, duchovného pastiera, ktorý by bol aj pastierom ovečiek. To pastierstvo máme obaja v krvi. Keď mi pán farár povedal, že budem sedieť v prednej lavici „valaského stavu“ medzi svojimi milými kolegami z Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra Jankom Hubom a Ivkom Pavlíkom, bola to pre mňa pocta.

O jedenástej bol už chrám Boží zaplnený veriacimi a čakalo sa na slávnostné začiatie. Duchovní, v kňazských rúchach a bielych kamžiach predstúpili pred oltár. Nestáva sa často, aby na malú dedinku prišiel inštalovať do úradu zborového farára generálny biskup ECAV. V úvode slávnostných služieb Božích všetkých prítomných privítala zborová dozorkyňa Jaroslava Maceková.

Inštaláciu vykonala seniorka Rimavského seniorátu Viktória Lisáková. Zvukovým hlasom sa novoinštalovanému bratovi farárovi prihovarila týmito slovami: *Človek totiž hľadá na to, čo je pred očami, Hospodin však hľadá na srdce (1 Sam,16,7).*

Dnes, s bážňou, v kruhu svojich priateľov, blízkej rodiny chceš zložiť sľub, ktorý ťa bude zaväzovať v službe v tomto cirkevnom zbore Kokava nad Rimavicou. Rozhodol si sa v tomto cirkevnom zbore slúžiť, prežívať ich životné boje, byť v každom čase ich oporou, útočiskom, silou... Božie kritériá, Božie normy fungujú na inom princípe, zohľadňujú predovšetkým duchovné dary, ktoré okom ani nevidíme. Muž z ľudu, jednoduchý pastier mal sa stať tým zvoleným, aj na teba, milý brat, sa Pán Boh tak pozerá. Boh sa nepozera na tvoj výzor, ale pozerá sa na tvoje srdce a to

je najdôležitejšie pre každého kazateľa, aby si zostal naďalej pokorným služobníkom Kristovým, aby si mal každý deň na pamäti, že Boh hľadá na srdce, nech ti k tomu Pán Boh dopomáha a žehná túto službu v cirkevnom zbore Kokava nad Rimavicou, prajem ti to zo srdca. Amen.

Po zložení slávnostného sľubu mu seniorka za asistencie zborového farára z Brezna Radima Pačmára a zborovej farárky z Leštín Marty Chlpíkovej odovzdala nasledovné predmety: „chrámový kľúč, keď ním dáš otvoriť stánok Boží, nech ťa v ňom víta zástup veriacich; Biblia, každý deň nech ti je duchovným pokrmom, písmo sväté, zvestuj z neho slovo Božie, presvedčaj, karhaj, napomínaj; sviatosťné nádoby, chrámová agenda – pridržiavaj sa jej; a na záver prijmi aj kamžu, jej čistota nech ťa viaže k čistote učenia a vernej službe Pánovej.“

Slávnostným kazateľom slova Božieho bol generálny biskup ECAV Ivan El'ko. Jeho charismatický prejav, plný miloty a lásky, je dar od Boha.

Svoju kázeň začal slovami: *...Ja som veľmi rád a veľmi si vážim, že v tento milý sviatok cirkevného zboru a sviatok brata farára Vladka Ticháňa môžem byť v Kokave nad Rimavicou a stať na tejto kazateľnici a kázať. Prv, ako začnem kázať slovo Božie, chcel by som sa vám osobne zveriť s dvoma skúsenosťami, ktoré sa mi stali po prvýkrát v mojom farárskom živote. Mám takú tradíciu, že ráno pred službami Božími neraňajkujem, a tu som si schutil dal riadnu drevorubačskú praženicu. Chcel by som sa poďakovať za úžasnú kokavskú pohostinnosť, ktorú iste ešte zažijeme po slávnostnej bohoslužbe. A druhá skúsenosť, ktorá sa mi stala po prvýkrát, práve na deň Dobrého pastiera som mal na dosah ovečky, stádo oviec. Bol to pre mňa hlboký zážitok, že práve na nedeľu Dobrého pastiera som to zažil, po prvýkrát vo svojom živote. Taká výrečná metafora. A aj jeho kázňový text smeroval k Dobrému pastierovi, ktorý kladie život za svoje ovce (J, 10,11). Pre mňa osobne bolo hlbokým zážitkom si vypočúť jeho slová. Apoštol Pavel, keď hovorí o bezbožnosti, myslí aj na túto pravdu: Chcem byť sám svoj, a nie Boží. Žiadny typ závislosti na niekom a niečom, a nie to ešte na Bohu, to nás charakterizuje. Byť Boží je problém, byť sám svoj nie je žiadny problém, podrobiť sa Bohu, to je veľký problém, poslúchať Pána Boha je obrovský prob-*

lém – toto Pán Boh nazýva bezbožnosť, žiť ako keby na vlastný účet, v nezávislosti od Boha. Dobrý pastier kladie život za ovce, aj tá zblúdená ovečka má pre neho vzácnu hodnotu. *Napriek tomu, kto som, čo som, som zblúdená ovečka, ktorej sa musí ujať ten pravý pastier, to by sme mali mať na pamäti. Ten kto verí a kto to v živote skúsil, ten to vie vyznať.* A na záver kázne prehovoril krásnymi slovami: *Milý brat Vladko, želám ti, aby si tu v Kokave nad Rimavicou dokázal to Ježišovo dobré pastierstvo s láskou, odvážne, pravdivo zvestovať.*

Potom domáci spevokol pri organe zaspieval pieseň: *Hospodin je môj pastier, nebudem mať nedostatku. Na pažitiach zelených pasie ma a vodí ma k vodám živým, dušu moju znavenú občerstvuje a teší až naveky...*

Rodiskom pána farára sú Leštiny, miesto na Orave, kde bol pokrstený aj náš veľký básnik P.O. Hviezdoslav. Autobus plný ľudí svedčí o tom, že táto udalosť je významným dňom aj pre nich a zapíše sa do kroniky obidvoch obcí.

Nasledovali príhovory: Za rodny cirkevný zbor Leštiny sa veľmi milo a citlivo prihovarila zborová farárka Marta Chlpíková, až mnohým nezostali oči suché.

Ak dovolíte, budem Vladka Ticháňa oslovovať domácim menom Vladko. Poznáme sa od mladosti, z gymnaziálnych čias aj počas štúdií na teologickej fakulte. Chcem sa vás spýtať, či máte všetkého dostatok, alebo či cítite, že vám niečo chýba? „Hospodin je môj pastier, nebudem mať nedostatku. Na pastvách zelených ma pasie a k osviežujúcim vodám ma privádza“ (Žalm 23, žalm Dávidov). Boh ako pastier nás vedie k zeleným pastvinám a k osviežujúcim vodám, tam, kde je to pre nás prospešné, a to vám chceme v mene nás „Leštincov“ popriať, aj tebe Vladko. A vám, milí Kokavčania, nechávame tu nášho Oravca. Oravci sú typickí tým, že majú takú „tvrdzu“ v sebe. Som „tvrdza“ – to je naozaj usilovná, svedomitá práca, a takého Oravca vám tu nechávame. Je to citlivý človek, veľmi silno bude vnímať potreby vášho cirkevného zboru, to si vážte a keď ho budete počúvať, váš cirkevný zbor bude pozhnaný. Jeho rodáci mu odovzdali vzácny dar, najvzácnejší, Bibliu.

Za spolužiakov z Evanjelickej bohosloveckej fakulty UK sa prihovaril zborový farár z Brezna, Radim Pačmár. *Dnes máš veľký deň, priateľu, ktorý bude pre teba a pre Kokavčanov pamätný.*

V živote sa nič nedeje náhodne, počas štúdií sme sa spriatelili a počas písania diplomovej práce hovorili sme si, ktovie kde skončíme, bolo by fajn, keby sme si boli nablízku, aby sme si tie chvíle na in-tráku mohli častejšie sprítomniť. A Pán Boh to dobre zariadil tak, že sme si blízko, len cez kopec. Tento kraj si si zamiloval. Ja by som chcel na tomto krásnom obraze, ktorý je pre mňa zhmotnením Evanjelia „tak Boh miloval svet“, poukázať na určité detaily. Vždy keď sa pozrieš na tento obraz, aby si vždy vykročil tou správnou nohou, od srdca, aby si mal vždy pevný postoj a odvahu vykročiť vpred. Pán Boh ti nadelil mnohé vzácne vlastnosti, vieš osloviť, prichádzať k ľuďom, si s týmto miestom zrastený, neodťahuješ sa od ľudí. Bud' pozhnaním pre tento zbor: Prajem ti, aby si vždy, keď sa na tento obraz pozrieš, videl previazanosť svojho života s Pánom Ježišom, s kokavskými cirkevník-

ji.

„Rozprávali sme spolu a tak nám bolo dobre, zabudli sme na to, čo bolo...“, prajem ti, aby si vždy hľadal prítomnosť Boha, v ponímaní našej farnosti rímskokatolíckej si takisto pre nás dobrým pastierom, si aj výnimočným priateľom, zato ti chcem zo srdca ďakovať a chcem prosiť nebeského Otca, aby ti dal všetko to, čo do života potrebuješ, aby si bol dobrým kňazom, aby si bol tým človekom, ktorý bude slúžiť svojmu ľudu, aby aj oni povedali: ako milo nám je, keď spolu rozprávame. Tak veľká vďaka, že si tu...“, tak sa vyjadril kokavský rímskokatolícky kňaz Ľubomír Matejka.

Starosta Ján Chromek v príhovore poukázal na určitú previazanosť dátumu narodenia s jeho synom. Vyslovil poďakovanie za doterajšie pôsobenie, za spoločné aktivity v rámci obce a verí, že takáto spolupráca bude aj naďalej pokračovať.

A príhovory zakončila za domáci cirkevný zbor zborová dozorkyňa Jaroslava Maceková. Takto sa prihovarila: *Keď nám v roku 2014 odchádzajúci pán farár oznámil, že končí pôsobenie v našom cirkevnom zbore, hľadali sme vhodných kandidátov. Dostali sme tip na Vladka Ticháňa. Išli sme na služby Božie do Lučenca. Mali sme trošku obavy, či fara, ešte nezrekonštruovaná, je vhodná pre mladého farára, ktorý si chce založiť rodinu, no jeho otázka nás zaskočila: „A máte tam záhradu a dovolíte mi chovať ovečky?“ Teraz je jeho chov uznaný ako šľachtiteľský chov pôvodnej valašky, fara je ich domovom, jeho manželky Veroniky a rozkošnej Sárinky, miestom stretávania ľudí, ktorí sa tu veľmi radi zastavujú, diskutujú. Vladko vrátil do tohto kostola clivú kokavskú pieseň, kroje, v spolupráci s Jankou Krotákovou tu usporadúvajú rôzne benefičné koncerty, organové, živé betlehemy. História kostola je spojená aj s pôsobením prvej evanjelickej farárky Dariny Bancíkovej. Jej životným*

krédom boli slová apoštola Pavla: „Ale z milosti Božej som, čo som, a Jeho milosť nebola pri mne daromná“ (1K,15,10). Je to zároveň kázňový text z Písma svätého, ktorý poslužil pre kázeň pri 20. výročí úmrtia prvej ordínovanej farárky Dariny Bancíkovej.

Divné sú cesty Božie, je to jej výrok. Je to aj kniha, ktorú som dostala do daru. Zaujímavosťou je, že syn Samuela Bancíka odišiel do Leštín za farára a dnes Leštiny vrátili farára Kokave. Chcem sa z tohto miesta poďakovať za celý

krédom boli slová apoštola Pavla: „Ale z milosti Božej som, čo som, a Jeho milosť nebola pri mne daromná“ (1K,15,10). Je to zároveň kázňový text z Písma svätého, ktorý poslužil pre kázeň pri 20. výročí úmrtia prvej ordínovanej farárky Dariny Bancíkovej. Divné sú cesty Božie, je to jej výrok. Je to aj kniha, ktorú som dostala do daru. Zaujímavosťou je, že syn Samuela Bancíka odišiel do Leštín za farára a dnes Leštiny vrátili farára Kokave. Chcem sa z tohto miesta poďakovať za celý

cirkevný zbor, za presbyterov. Veľa krásnych slov tu odznelo, ale to čo odznelo, je pravda. Si naozaj citlivý, dobrý človek. Ty nám ukazuješ cestu, máme ťa veľmi radi. Moje poďakovanie patrí aj pani manželke, každé služby Božie nám spríjemňuje nádherným spevom a hrou na organe. Sme veľmi radi, že vás tu máme.

Aj pri týchto slovách sa mnohým od dojatia objavili slzy v očiach, ako aj pri Sárinkinej hre na husliach. Slávnostné chvíle umocňovala hra na organe Janka Siromu.

Inštalácia je pre každého farára slávnostným a vzácnym dňom. Slávnosť ukončil inštalovaný kňaz Vladimír Ticháň týmito slovami: *Dôstojný brat generálny biskup s pani manželkou, vážená sestra seniorka s bratom seniorálnym dozorcem, verní oltárni bratia našej i priateľskej rímskokatolíckej cirkvi, moji vzácní priatelia, manželia Žitníkovci z Českej republiky, drahí prítomní, starostovia domácej obce aj Utekáča, moji najmilší, rodina, vzácní hostia, bratia a sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi! Ďakujem, že ste prijali moje pozvanie. Táto udalosť je jedným z kameňov vložených do mozaiky môjho osobného ži-*

vota. Keď sa s odstupom dívam na mozaiku, ktorá ma tvorí, občas žasnem, ako všetko do seba zapadá ako kľúč do zámky, že to, čo hľadám, si ma nájde. Ako študenti teológie sme s bratom farárom Pačmárom z Brezna snívali o originálnych kňazských talároch v Nemecku, a tu v Kokave, v penzióne u Katreniakovcov som zhodou okolností stretol paniu, ktorá v krajčírskych dielni v Norimbergu naozaj šije z vlny kňazské taláre pre nemeckých duchovných. A dnes vďaka podpore cirkevného zboru, za čo ďakujem, sa mi tento dávny sen plní. Toto sú tie drobné kamienky, ktoré vytvárajú postupne mozaiku ľudskej bytosti. No niekedy ťažké kamene môžu svojou silou mozaiku života zničiť. Naša 6-ročná dcérka Sárinka sformulovala v liste tieto slová vyznania: „Rodina je pre mňa veľmi dôležitá, ďakujem za vašu lásku“. Tá pieseň Jaroslava Spišiaka pokračuje slovami: „Dobre tomu, čo má ženu...“ a ja som vďačný, že vás mám. A tebe, Sárinka, ďakujem, lebo si svetlom našich životov. V závere svojho príhovoru sa všetkým poďakoval, rodičom, že mu umožnili vyštudovať, najbližšej rodine, bratovi, svokrovcom, švagrovcom, cirkevníkom, že tu, na evanjelickej fare našli druhý domov. „Želám si, aby dnešná slávnosť naladila v nás spoločné tóny ku Kristovej láske.“ Myslím, že tak citlivo zvolené slová sú dôkazom jeho skromnej osobnosti.

Slávnostné služby Božie boli zakončené spoločným spevom evanjelickej hymny Hrad prepevný.

Po slávnostnom ukončení bolo v záhrade pripravené pohostenie, guláš z jeleňa, baraní guláš, zákusky a množstvo iných dobrôt, táto kokavská pohostinnosť sa neopomenula ani v slávnostných prejavoch. A všetci boli k sviatočnému jedlu pozvaní. Keď mi pán farár zavolať, či by som napísala o tejto slávnosti článok, zrejme netušil, že z toho bude nakoniec veľ-

ká reportáž. „A nezabudnite tam dať toho barana“. Na grile sa opekala ovečka „Kučierka“ z jeho stáda (pôvodná valaská ovca zapísaná v plemennej knihe SR s najvyššou triedou hodnotenia ER. S úctou a láskou ďakujeme). Nezabudla som, tak ako sa on nezabudol poďakovať všetkým, ktorí sa pričínili o krásny priebeh tejto výnimočnej udalosti. Zároveň mi poďakoval za krásny dar. Každý dar venovaný z úprimného srdca spôsobí obdarovanému radosť v duši, je vzácnym darom. Ako mi v mobile povedal, veľmi si želal rozprávky Boženy Němcovej, básne Milana Rúfusa a zvonce. Všetko sa mu splnilo. „Zobral som do rúk knihu ako dar. Nevelký. Dobré však viem, že veľkosť daru sa nemeria podľa toho, akú má podobu. Veľkosť daru sa meria tým, čo spôsobí v ľudskom vnútri.“ „Co musím udělat, abych dosáhl svatosti?“ „Jdi, kam tě táhne srdce,“ pravil Mistr (Anthony de Mello). Želám vám, milý pán farár, nech vás na tejto krásnej ceste, vydláždenej odvahou a vierou v Pána Boha, sprevádza láska Božia.

Text: Janka Martincová PhD.

Foto: Ján Huba PhD., Ján Severín

**Miestne kultúrne stredisko
Kokava nad Rimavicou**

Vás srdečne pozývajú na

**STRETNUTIE HELIGÓNKAROV
XXIV. ročník**

Uskutoční sa
11. júna 2022 o 16,00
*v Kultúrnom dome v Kokave nad
Rimavicou.*

*Účinkujú: Heligónkari z rôznych obcí
a miest Slovenska,
Kmolry a hmlotrovia z Detvy*
Moderátor: Ján Jankov

Vstupné: dospelí 3 €, deti 1 €

Závesné lietanie a paragliding

Začiatky závesného lietania rogál (závesných klzákov) v Kokave nad Rimavicou sa datujú od roku 1979 a paraglidingu v Klenovci od roku 1990. Lieta sa zo štartovacích plôch Slopovo, Laz, Klenovecká Poľana a Petošovo.

Za vynikajúce štartoviská ďakujeme bývalým rogalistom z Kokavy – nebohému Bohumilovi Trvalcovi, žijúcim Vladimírovi a Pavlovi Vranským, stále lietajúcemu Jaroslavovi Sojkovi a paraglidistovi Petrovi Tóthovi, ktoré dodnes udržiavajú miestni paraglidisti. Tieto štartovacie plochy sú oficiálne schválené LAA SR (leteckou amatérskou asociáciou SR). Dodnes sa tu organizujú majstrovstvá Slovenska v závesnom lietaní a Slovenský pohár.

Na prelome apríla a mája sa na kokavskej a klenovskej oblohe objavilo neobvykle veľa padákových klzákov a rogál. Piloti sem pricestovali trénovať na majstrovstvá Slovenska v závesnom lietaní. O miestnych vynikajúcich podmienkach sa dozvedeli na základe informácií z letov miestnych paraglidistov z občianskeho združenia 1. gemerský paraglidingový

spolok (Peter Tóth, Maroš Kurek, Milan Klenovič, Denisa Košinová a Ľubko Nosál), o ktorých sa letecká komunita z celého Slovenska dozvedá zo záznamov letov na internetovej stránke <https://www.xcontest.org/> a osobných priateľských vzťahov v paraglidingovej komunite. Najstarším členom 1. gemerského paraglidingového spolku je 70-ročný aktívny pilot Peter Tóth. Pre neleteckú verejnosť je možnosť dohodnúť si besedu, tandemový let alebo sa pridať k pilotom a naučiť sa lietať v škole paraglidingu Flyzone <https://www.flyzone.sk> flyzone@flyzone.sk, ktorú založil v roku 2008 fenomen slovenského paraglidingu Ing. Peter Hrivnák z Klenovca, po-

kračovanie prevzal Ivan Kiss a Maroš Kurek. Škola sa zaoberá výcvikom pilotov paraglidingu, tandemovým lietaním a poskytuje ďalšie služby súvisiace s týmto športom. Na štarte sa zišlo 27 paraglidistov (z RS, Slov. Lupče, Rožňavy, BA, SNV, Kežmarku, Trenčianskych Teplíc a ďalších miest SR), z toho bolo 6 žien, 1 spolu lietajúci pes (ktorý má nalietaných 1500 hod.) a 5 rogál (z Prešova, Košíc a Brezna). Zvoz a podporu zo zeme cez vysielacku zabezpečoval rogalista Pavel Vranský. Všetci si svoje lietajúce zariadenia dôsledne pripravili

a v krátkej dobe odštartovali, paraglidisti ako prví a za nimi rogalisti. Počasie sa na pohľad neukazovalo dobre kvôli vrstve oblačnosti, ale sila slnka pomohla a umožnila krásne a dlhé lietanie každému. Nad Slopovom sa robili kopovité mraky a tie umožnili v stúpavých prúdoch vystúpať do výšky okolo 2500 m n. m. Z tejto lokality stredného Slovenska je možné lietať na mnoho smerov, tie najzaujímavejšie sú lety smerom na Tisovec a Muránsku planinu, s možnosťou preskoku na Nízke Tatry – Kráľovu hoľu

a na juh z Chopku na Lučenec alebo smerom na Teplý Vrch, Rimavskú Sobotu a Rožňavu. V tento deň sa nalietalo veľa hodín a veľa kilometrov. Z rogalistov preletel 100 km za 3 hodiny a 17 minút do Turne nad Bodvou Jaro Sojka, čo je jeho tohtoročný najlepší výkon. Z paraglidistov Maroš Kurek preletel vzdialenosť 97 km na Kráľovu hoľu a späť do Kokavy za 5 hodín a 12 minút, ale jeho osobné letecké rekordy sú oveľa dlhšie, nielen na Slovensku, ale aj v Himalájach, Alpách a Kolumbii.

Text a foto: spoločnosť miestnych pilotov

Turistický oddiel

Začiatok tohto roka pre studené a vlhké počasie veľmi neprial turistike. Aj tento rok sme začali turistiku novoročným trojkráľovým pochodom z Havrilova do Kokavy n. R. V januári sme si ešte prešli z Kokavy n. R. do sedla Chorepa a z Petešova sme sa pokochali výhľadmi na klenovskú priehradu a cez Brnákovo zbehli do Kokavy n. R. Vo februári sme sa vybrali z Drahovej zľadovatenou hájskou dolinou do Hája a cez Farkašku prešli do Kokavy n. R. V marci sme si spravili prechádzku z Ďubákova na Hradišské vrchy, kde sme si z vrchu pozreli málinskú priehradu. Apríl bol väčšinou studený a upršaný, a tak sme sa tešili, keď sa mohli v máji rozbehnúť naše kroky po horských chodníkoch Poľany a Kaľamárk. Po ťažkej covidovej dobe každému dobre padne voľnosť v prírode a hlavne teraz na jar, keď sa nám príroda predvádza vo svojom krásnom šate. Pohľad na tú krásu pohladí dušu a usporiada myšlienky. Po krátkej prechádzke v prírode pridete príjemne unavení, ale psychicky veľmi oddýchnutí. Najbližšie sa chystáme z Podkriváňa na budinské lazy. Tak sa pridajte k nám, srdečne Vás pozývame.

ED

Projekt "Siet'ovanie"

Od roku 2020 do mája 2022 sa nielen v Kokave nad Rimavicou, ale aj v iných obciach a mestách juhu BBSK vyvíja iniciatíva so zámerom integrácie rómskych aktivistov do kultúrno-spoločenského a komunálneho diania. Na tento účel boli vytvorené komunálne platformy v počte viac ako 60 ľudí a komisia pre rómske záležitosti, ktorá zastrešuje a usmerňuje prácu týchto aktivistov. Zameriavajú sa na rozvoj vzdelávania, kultúry a vstup do komunálnej politiky na obecných úrovniach v miestach svojho pôsobenia.

Popri tom bolo zrealizovaných, na viacerých miestach v rámci BBSK, šesť eventov formou lokálnych Road shows a šesť modulov neformálneho vzdelávania. To všetko sa deje v rámci realizácie projektu: "Podpora sieťovania rómskych občianskych aktivistov v rámci lokálnych komunit regiónu Gemer – Malohont – Novohrad", kód projektu: 314011Q481, ktorý je podporený z operačného programu Efektívna verejná správa. Autorom projektu, ako aj spomínaných aktivít je kultúrno-výchovné občianske združenie Lácho drom so sídlom v Kokave nad Rimavicou pod vedením jeho štatutára Mgr. Vladimíra Sendreia.

Hlavné body neformálnych vzdelávaní:

Právne a ekonomické minimum obecného poslanca (ako byť prospešný pre svoju komunitu a môcť ovplyvňovať lokálne dianie – základné legislatívne rámce, VZN, ap.);

Možnosti kontrolnej činnosti na úrovni samosprávy (ako získavať a pracovať s informáciami – zverejnené zmluvy/objednávky/faktúry, poznaj svojho poslanca ap.);

Dezinformácie a hoaxy (ako identifikovať a vyhodnocovať dez/informácie – získavania informácií, overovanie pravdivosti informácií, ap.);

Fundraising a legislatíva mimovládnych organizácií (ako získavať financie z dostupných zdrojov – možnosti získania externých financií na vlastné projekty/aktivity, pravidlá tvorby projektového rozpočtu, zúčtovanie projektu ap.);

Sieťovanie mimovládnych organizácií a občianskeho sektora (ako vytvárať lokálne partnerstvá – nástroje na nadväzovanie a vytváranie kontaktov, vyhľadávanie relevantných partnerov, nadväzovanie spoluprác, ap.);

Mediálny tréning a public relations (ako správne komunikovať a pracovať s médiami/novinármi – spôsoby správnej komunikácie a prezentácie, zabezpečenie viditeľnosti/publicity). Hlavné body lokálnych road shows:

Tematické diskusie sprevádzané kultúrnymi podujatiami s cieľom motivácie/aktívácie verejnosti v občianskych témach.

Otázky a odpovede vedúce k novým informáciám a získaniu poznatkov o fungovaní zastupiteľskej demokracie na lokálnej/regiónálnej úrovni.

Súčasťou týchto podujatí pre odbornú aj širokú verejnosť sú sprievodné kultúrne podujatia aj krátke reportáže zo strany regionálnych médií, kde sú prezentované základné ciele a vízie projektu.

Všetky informácie z diania realizácie aktivít projektu nájdete na: <https://lacho-drom.sendrei.eu/>

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

Text a foto: Mgr. Pavol Kalmár

Európska únia
Európsky sociálny fond